

METODICKÉ USMERNENIE

Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky

k postaveniu likvidátora vo vyvlastňovacom konaní

I. ÚVODNÉ USTANOVENIE

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky vydáva v súlade s § 7 ods. 2 písm. f) zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vyvlastňovaní“) toto metodické usmernenie.

II. PREDMET METODICKÉHO USMERNENIA

Predmetom tohto metodického usmernenia je zabezpečenie správneho úradného postupu Regionálnymi úradmi pre územné plánovanie a výstavbu ako prvostupňovými vyvlastňovacími orgánmi v prípadoch, kedy jedným z účastníkov konania je obchodná spoločnosť v likvidácii alebo v dodatočnej likvidácii.

III. ÚČEL METODICKÉHO USMERNENIA

Toto metodické usmernenie sa vydáva za účelom zjednotenia aplikačnej praxe Regionálnych úradov pre územné plánovanie a výstavbu ako vyvlastňovacích orgánov podľa § 7 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní (ďalej len „vyvlastňovací orgán“) v súvislosti s postavením likvidátora vo vyvlastňovacom konaní.

IV. POSTAVENIE LIKVIDÁTORA

Podľa § 75b ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) na likvidátora vstupom obchodnej spoločnosti do likvidácie prechádza „pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti okrem oprávnenia zvolať zasadnutie najvyššieho orgánu spoločnosti“. Z uvedeného vyplýva, že počas likvidácie (takmer celá) pôsobnosť štatutárneho orgánu prechádza na likvidátora – tzn. vo vyvlastňovacom konaní, ktorého účastníkom je obchodná spoločnosť v likvidácii nebude za spoločnosť konať štatutárny orgán, ale likvidátor.

Likvidátorom pritom môže byť tak fyzická ako aj právnická osoba, pričom zákon ani doktrína nevylučujú, že do funkcie likvidátora bude ustanovených viacero osôb.¹ Možno konštatovať, že

¹ „Ak je ustanovených viacero likvidátorov a z ich ustanovenia nevyplýva nič iné, túto pôsobnosť má každý z likvidátorov.“ STRÉMY, Jana in PATAKYOVÁ, Mária, ĎURICA, Milan, HUSÁR, Ján a kol. *Aplikované právo*

štandardne je za likvidátora ustanovená osoba, ktorá v danej spoločnosti vykonáva funkciu štatutárneho orgánu.

Pre úplnosť je dôležité poznamenať, že funkcia štatutárneho orgánu vstúpením spoločnosti do likvidácie, resp. ustanovením likvidátora nezaniká. Štatutárny orgán je v mene spoločnosti oprávnený konať vo všetkých veciach, pričom jeho konanie sa považuje za konanie spoločnosti samotnej.²

Možno konštatovať, že ustanovením likvidátora do funkcie dochádza k modifikácii kompetencií štatutárneho orgánu spoločnosti (na čas, kedy je spoločnosť v likvidácii – vid'. § 75b ods. 1 Obchodného zákonníka), no štatutárny orgán ako najvyšší orgán spoločnosti nezaniká.

V. DORUČOVANIE SPOLOČNOSTI V LIKVIDÁCIÍ

Po ustanovení likvidátora tento (vzhľadom na kompetencie vymedzené v § 75b ods. 1 Obchodného zákonníka) získava prístup do elektronickej schránky danej spoločnosti. V praktickej rovine však môže nastať situácia, že napriek zákonnému zmocneniu konať počas likvidácie za spoločnosť, tento prístup reálne nenadobudne. Napriek tomu, že doručovanie je možné aj prostredníctvom tzv. *fikcie doručenia* (vid'. § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, je prirodzene preferované, aby sa adresát s obsahom písomnosti, ktorú mu úrad v rámci vyvlastňovacieho konania doručuje, skutočne oboznámil – tým sa zaručuje reálna možnosť uplatnenia jeho (procesných) práv.

V tejto súvislosti vyvstáva otázka, či je potrebné doručovať písomnosť obchodnej spoločnosti alebo likvidátorovi, príp. spoločnosti aj likvidátorovi.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) je orgán verejnej moci povinný uplatňovať výkon verejnej moci elektronicke podľa tohto zákona, tzn. je povinný písomnosti v rámci správneho konania účastníkovi konania zasielať prostredníctvom centrálného úradného doručovania.

Doručovanú písomnosť je potrebné adresovať obchodnej spoločnosti, nakoľko tá je účastníkom konania, likvidátor je len forma (zákonného) zastúpenia. Nepovažujeme však za nesprávne, ak je okrem obchodnej spoločnosti daná písomnosť zasielaná aj likvidátorovi – tu však vyvstáva otázka, s doručením komu sa spájajú právne účinky. Úrad je toho názoru, že pokiaľ sa regionálny úrad ako konajúci orgán rozhodne pre zvýšenie pravdepodobnosti, že účastník konania (obchodná spoločnosť) sa s obsahom podania skutočne oboznámi, zaslať ju aj obchodnej spoločnosti aj likvidátorovi, je potrebné viazať účinky doručenia ku dňu, kedy táto bola doručená samotnej obchodnej spoločnosti (nie ku dňu, kedy bola doručená likvidátorovi).

obchodných spoločností a družstvá – ťažiskové inštitúty. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2021, s. 824.

² Štatutárny orgán nie je zástupcom obchodnej spoločnosti, jeho konanie sa považuje za priame konanie danej spoločnosti (z tohto dôvodu sa terminologicky rozlišuje „*konanie za spoločnosť*“ v prípade splnomocnených osôb a „*konanie v mene spoločnosti*“ v prípade členov členovia štatutárneho orgánu), vid'. § 20 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

VI. DODATOČNÁ LIKVIDÁCIA

Účastníkom vyvlastňovacieho konania môže byť aj obchodná spoločnosť v dodatočnej likvidácii. Ide o situácie, kedy obchodná spoločnosť k istému momentu zanikne a následne sa opäť „oživí“ za účelom likvidácie jej dodatočne zisteného majetku.³ Pri zániku obchodnej spoločnosti je jej elektronická schránka deaktivovaná.⁴ Následne, pri nariadení dodatočnej likvidácie súdom, niekedy nedôjde k opätovnej aktivácii elektronickej schránky, čo spôsobuje, že konajúci orgán nie je schopný spoločnosti písomnosť doručiť v súlade s § 17 ods. 1 zákona o e-Governmente.

Tu sa ponúka riešenie zaslania danej písomnosti likvidátorovi a ak to bude technicky možné, aj danej obchodnej spoločnosti.

VII. ÚČINKY VSTUPU DO LIKVIDÁCIE VO VZŤAHU K ZASTUPOVANIU

V praxi môže nastať situácia, že účastníkom vyvlastňovacieho konania je obchodná spoločnosť, ktorá do likvidácie vstúpi až počas vyvlastňovacieho konania, pričom táto spoločnosť je v konaní zastúpená advokátskou kanceláriou či iným zástupcom na základe plnomocenstva.

Podľa § 75b ods. 2 Obchodného zákonníka „Vstupom spoločnosti do likvidácie zanikajú jednostranné právne úkony spoločnosti, najmä jej príkazy, poverenia, splnomocnenia a prokúry okrem splnomocnení udelených na zastupovanie spoločnosti v súdnych konaniach.“

Momentom vstupu do likvidácie tak *ex lege* zaniká udelené splnomocnenie. Nakoľko zákonodarcu vyslovene uvádza ako výnimku len súdne konania, Úrad má za to, že splnomocnenia udelené v súvislosti so správnymi konaniami (vyvlastňovacie konanie nevynímajúc) momentom vstupu spoločnosti do likvidácie zanikajú.

Uvedené je potrebné vyvlastňovacím orgánom starostlivo reflektovať, nakoľko úkony zástupcu realizované na základe neplatného či zaniknutého plnomocenstva, nie je možné pripísať zastupovanému.

VIII. VÝZVA NA UZAVRETIE DOHODY

Vo vzťahu k otázke, či je pred samotným začatím vyvlastňovacieho konania vyvlastníteľ povinný zaslať písomný návrh na uzavretie dohody, ktorou chce dosiahnuť cieľ vyvlastnenia dohodou, budúcemu vyvlastňovanému, ktorým je obchodná spoločnosť v likvidácii možno konštatovať, že vstupom do likvidácie nie je obmedzená právna subjektivita danej obchodnej spoločnosti (tzn. nie je obmedzená jej spôsobilosť na právne úkony).⁵ Obchodná spoločnosť počas likvidácie nie je obmedzená na zmluvnej voľnosti.

Situáciu, kedy je obchodná spoločnosť v likvidácii alebo dodatočnej likvidácii tak nemožno subsumovať pod § 3 ods. 2 písm. b) zákona o vyvlastňovaní.

Likvidácia obchodnej spoločnosti sama o sebe nie je výnimkou z povinnosti pokúsiť sa pred vyvlastňovaním o nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe, o zriadenie, obmedzenie, zrušenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo stavbe, obmedzenie, zrušenie práv tretích osôb k pozemku alebo ku stavbe dohodou.⁶

³ Vid'. § 75k ods. 1 Obchodného zákonníka.

⁴ Vid'. § 14 ods. 2 písm. d) zákona o e-Governmente.

⁵ STRÉMY, Jana in PATAKYOVÁ, Mária, ĎURICA, Milan, HUSÁR, Ján a kol. Aplikované právo obchodných spoločností a družstva – ťažiskové inštitúty. 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer SR s.r.o., 2021, s. 793.

⁶ § 3 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní.

IX. VÝZVA NA UPLATNENIE PRÁVA

Z aplikačnej praxe regionálnych úradov vyvstala otázka, či je potrebné likvidátora vyzývať na prihlásenie nárokov v zmysle § 10 ods. 6 zákona o vyvlastňovaní.

Vzhľadom na vymedzenie funkcie likvidátora a jeho postavenia o vyvlastňovacom konaní je zrejmé, že tento nespadá do okruhu osôb, voči ktorým má smerovať výzva na uplatnenie ich nárokov.

X. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

Predmetné metodické usmernenie má odporúčací charakter, s cieľom zabezpečenia jednotnej aplikačnej praxe vyvlastňovacích orgánov.